
Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum B&W vergadering	24 augustus 2021
Documentkenmerk:	19292-2021:341632 behorende bij zaak: 19292-2021

Aan de raad,

Onderwerp:

Wensen en opvattingen concept Samenwerkingsafspraken MRA - gezamenlijke reactie ZaWa

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. Kennis te nemen van de conceptversie van de MRA Samenwerkingsafspraken.
2. In te stemmen met de gezamenlijke reactie namens Zaanstreek-Waterland op de conceptversie van de MRA Samenwerkingsafspraken.
3. Eventuele aanvullende wensen en opvattingen via moties kenbaar te maken aan het college.

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

Gemeentewet, art. 147

Inleiding

Aanleiding

De Regiegroep van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) heeft op 12 juli 2021 (**bijlage 1**) de conceptversie van de Samenwerkingsafspraken (**bijlage 2**) verzonden aan de raden en Staten van de MRA, met de vraag wensen en opvattingen te formuleren voor eventuele wijzigingen. Op basis van de reacties zal de Regiegroep de definitieve versie van de Samenwerkingsafspraken opstellen. Deze vervangen na vaststelling door raden en Staten het huidige MRA Convenant (d.d. 2017).

In de afgelopen jaren is de bestuurlijke samenwerking van de MRA geëvalueerd. In juli 2019 verscheen het evaluatieonderzoek 'Meer richting en resultaat' (Depla, te Grotenhuis en Pans) met diverse aanbevelingen. In de periode daarna is een Transitiecommissie ingesteld om daarmee aan de slag te gaan. In het voorjaar deed de Commissie haar eerste voorstel 'Metropool van grote klasse' (9 maart 2021) aan raden en Staten.

De door de gemeenteraad van Landsmeer, op voordracht van het college, ingediende wensen en opvatting in april jl. (**bijlage 4**) op het voorstel 'een metropool van grote klasse', zijn meegenomen waar het gaat om de positie / rol van de raden en Staten en de Raadtafel. Dit geldt ook voor het proces om nog voor de verkiezingen in maart 2022 tot besluitvorming te komen. De Regiegroep streeft naar besluitvorming begin december, zodat tijdens de State of the Regio op 10 december a.s. het glas geheven kan worden op de samenwerking en de nieuwe afspraken.

In de vorige conceptversie was er nog een keuze te maken tussen twee varianten voor de samenstelling van het bestuur (10 leden met vertegenwoordiging van de deelregio's of 6 leden met afvaardiging van de platforms). Ook voor het voorzitterschap van platforms was nog een keuze te maken: platforms kiezen (vice)voorzitters via transparante procedure of provincies leveren een voorzitter voor de platforms. Hierin is nu een keuze gemaakt, in beide gevallen is gekozen voor de eerste variant.

In voornoemde reactie van Landsmeer is hierover het volgende aangegeven:

"Het bestuur uitbreiden met deel-regionale vertegenwoordiging neigt naar een opzet en omvang die in de buurt komt van de huidige regiegroep. De kritiek is juist dat dit model niet goed werkt. We moeten dus kiezen en volgens ons niet pleiten voor een compromis. Wij pleiten voor een betere afstemming in de deelregio, zodat ons geluid via de vertegenwoordigers van de platforms in het bestuur doorklinkt. Die vertegenwoordigers moeten

het belang van de hele MRA dienen, zodat zij ook deel-regionale onderwerpen kunnen inbrengen in het bestuur ondanks dat ze er zelf niet bestuurder zijn.”

Er zijn in de regio Zaanstreek-Waterland, maar ook in de andere deelregio's kritische gesprekken gevoerd voor het zomerreces. De Transitiecommissie heeft via informatie- en werksessies de raden en Staten betrokken bij het opstellen van de samenwerkingsafspraken. Deze inbreng is gebruikt om te komen tot de voorliggende conceptversie van de MRA Samenwerkingsafspraken.

De colleges van Zaanstreek-Waterland stellen voor om een gezamenlijke reactie namens de deelregio te formuleren. De voorgestelde reactie is bijgevoegd (**bijlage 3**).

Het college van Landsmeer vraagt de raad in te stemmen met de gezamenlijke reactie namens Zaanstreek-Waterland en geen aparte zienswijze in te dienen. Indien uw raad evenwel aanvullende wensen en opvattingen kenbaar wil maken dan kan dat via een motie. Deze wordt meegestuurd met de gezamenlijke reactie van de deelregio aan de MRA.

.

Kader

Convenant Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam (oktober 2016)

MRA-agenda 2020-2024

Doelstelling/beoogd resultaat

De samenwerkingsafspraken vervangen na vaststelling het huidige convenant. De samenwerkingsafspraken geven duidelijke kaders waarbinnen de MRA samenwerking plaatsvindt, zowel op hoofdlijnen als meer gedetailleerd uitgewerkt in werkaafspraken.

Argumenten en afweging

De MRA Samenwerkingsafspraken dienen de sturing en uitvoering van het MRA-verband te stroomlijnen. Voor de vorming is geput uit het MRA Convenant (d.d. 2017), de aanbevelingen uit het MRA Evaluatierapport (d.d. 2019), alsook de inzichten van het MRA Bureau, het ambtelijk en bestuurlijk netwerk, en de raden en Staten.

De reden voor het formuleren van de Samenwerkingsafspraken is om de voor iedere deelnemer geldende 'spelregels' overzichtelijk en begrijpelijk in één document te vatten. Dit komt volgens de Transitiecommissie van pas omdat het succes, de groei en de ontwikkeling van de MRA voortduurt. Dit gaat gepaard met toenemende complexiteit en vooral ook onderlinge afhankelijkheid op het gebied van wonen, economie, bereikbaarheid, landschap en recreatie, klimaatadaptatie en energietransitie, en de invloed hiervan op sociaal-maatschappelijke vraagstukken zoals segregatie en gezondheid.

De MRA fungeert als platform voor prioritering en het maken van werkaafspraken met betrekking tot de hiervoor genoemde thema's alsook gezamenlijke visievorming, beleidsontwikkeling, concrete ondersteuningsmogelijkheden en lobby richting partners. De Woningbouwimpuls is hiervan een recent, concreet en succesvol voorbeeld: de ontsluiting van middelen van het Rijk, begeleid vanuit de MRA richting de deelnemende gemeenten. De MRA als organisatie bouwt geen huizen en legt geen wegen aan, maar is wel het bestuurlijk construct dat nodig blijkt om verder te komen als gemeenten; de MRA is meer dan de som der delen.

De MRA Samenwerkingsafspraken zijn niet gelijk aan die van een gemeenschappelijke regeling op basis van de Wgr, zoals een GGD of een Veiligheidsregio. De MRA is geen entiteit met rechtspersoon en bankrekening, eigen personeel en uitvoeringscapaciteit. Het betreft hier afspraken die horen bij een informele bestuurlijke samenwerking, waarbij transparantie van het proces essentieel is. Willen bestuurders daar afspraken kunnen maken, dan moet ook duidelijk zijn wat de verdeling van verantwoordelijkheden is, hoe afspraken worden gemaakt, hoe de agenda tot stand komt en hoe hierover gerapporteerd wordt.

Dit leidt tot een tweeslachtigheid in die zin dat het enerzijds gaat om een 'lichte' samenwerking en niet over een extra bestuurslaag; het gaat niet over grote budgetten zoals bij de Vervoersregio Amsterdam of de

Veiligheidsregio. Anderzijds is er de noodzaak tot transparantie die leidt tot stevig uitgeschreven processen en procedures. De lichtheid van een informele samenwerking in combinatie het zoeken naar transparantie via procedures die soms lijken op die van een gemeenschappelijke regeling, vormen het kader van de MRA samenwerking.

De voorliggende MRA Samenwerkingsafspraken voldoen aan de hiervoor beschreven behoeften: het eerste deel karakteriseert de MRA als een informele bestuurlijke samenwerking, en het tweede deel beschrijft op uitgebreide, adequate wijze de procedures behorend bij een samenwerkingsverband van deze omvang.

Aangezien in het begeleidend schrijven van de Regiegroep wordt voorgesteld om het eerste deel van de Samenwerkingsafspraken in de tweede helft van 2021 in twee ronden vast te stellen, concentreert de gezamenlijke reactie zich op dit deel. In deze reactie staan een aantal aandachtspunten welke de colleges van Zaanstreek-Waterland aan haar raden wil voorleggen.

Risico's

In de gezamenlijke ZaWa reactie wordt nader ingegaan op een aantal onderdelen van de concept Samenwerkingsafspraken. Ten aanzien van het onderdeel "MRA Directie" wordt geconstateerd dat dit onderdeel nog (steeds) onvoldoende duidelijk uitgewerkt is en nog nader uitgewerkt dient te worden. Gemeenten wordt gevraagd 'om niet' capaciteit te leveren of een extra financiële bijdrage te doen als zij dat niet kunnen. Gevraagd wordt dit in de deelregio verder vorm te geven. De consequenties hiervan kunnen nu niet voldoende overzien worden. In de reactie wordt aangegeven dat sommige gemeenten in een spagaat terecht zullen komen: er is onvoldoende capaciteit om ambtelijke inzet te leveren, maar er is dan logischerwijs ook onvoldoende budget om een hogere bijdrage te betalen. Om tot definitieve besluitvorming te kunnen komen op de samenwerkingsafspraken zal dit nog verder uitgewerkt moeten worden in de samenwerkingsafspraken.

Landsmeer neemt 'getrapt' deel aan de MRA-overleggen, via onze deelregio. Het is daarom van groot belang dat de regionale ZaWa samenwerking goed, efficiënt en effectief georganiseerd is op ambtelijk-, bestuurlijk- en raadsniveau. In de samenwerkingsafspraken wordt hier aandacht aan besteed en een aantal goede suggesties gedaan. De ZaWa samenwerking is al sterk en redelijk georganiseerd. Dit neemt niet weg dat er nog verbeteringen te behalen zijn. In een vervolgtraject zal de samenwerking binnen ZaWa, i.r.t. de nieuwe samenwerkingsafspraken daarom tegen het licht gehouden moeten worden. In de gezamenlijke zienswijze is dat ook opgenomen. Dit geldt overigens ook voor de interne samenwerking (ambtelijk – bestuurlijk – raad) binnen Landsmeer.

Financiële aspecten

Op dit moment is nog geen duidelijkheid over het 'om niet' beschikbaar stellen van ambtelijke capaciteit voor het MRA-apparaat alsook de extra financiële bijdrage als alternatief voor de levering van personeel..

Duurzaamheid

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

Uitkomsten advies en inspraak:

De gezamenlijke colleges van Zaanstreek-Waterland leggen aan de acht gemeenteraden dezelfde zienswijze ter instemming voor.

Communicatie

De samenwerkingsafspraken worden in twee ronden beoordeeld. In deze eerste ronde is er gelegenheid om de concept Samenwerkingsafspraken in de raad te bespreken en wensen en opvattingen te formuleren. De gezamenlijke ZaWa reactie wordt verzonden naar de Regiegroep, waarna een definitieve versie wordt voorgelegd aan de raden en Staten.

Daarnaast kunnen de raden van Zaanstreek-Waterland aanvullende wensen en opvattingen via moties kenbaar maken aan het college, welke meegestuurd zullen worden met de gezamenlijke reactie.

De samenwerkingsstructuur is eenvoudig samengevat in bijlage 5.

Bijlagen

- B1. Oplegger_Samenwerkingsafspraken_20210712 (002)
- B2. SamenwerkingsafsprakenMRA_20210712
- B3. Schriftelijke reactie ZaWa aangaande MRA Samenwerkingsafspraken (12 augustus 2021)
- B4. Zienswijze college Landsmeer op het voorstel - MRA metropool van grote klasse (april 2021)
- B5. Samenvatting MRA nieuwe structuur

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange
burgemeester

P.G. (Peter) Küppers
gemeentesecretaris

Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum raadsvergadering	30 september 2021
Documentkenmerk:	behorende bij zaak:

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: 809511129894007 behorende bij zaak: 19292-2021

Gehoord de behandeling in de oordeelsvormende sessie van de raad.

Raadsbesluit

1. Kennis te nemen van de conceptversie van de MRA Samenwerkingsafspraken.
2. In te stemmen met de gezamenlijke reactie namens Zaanstreek-Waterland op de conceptversie van de MRA Samenwerkingsafspraken.
3. Eventuele aanvullende wensen en opvattingen via moties kenbaar te maken aan het college.

De raad van de gemeente Landsmeer,

J.P. (Johan Paul) de Groot
griffier

L.A. (Léon) de Lange
voorzitter

